

QUEVEDO CAVALCA DE NOU
Germà Bel
(Publicat a *La Vanguardia*, 7 de maig de 2013)

No sé si s'ha comprès del tot bé el problema. El deute públic espanyol va camí d'igualar al PIB, i el deute privat més que el duplica. Al voltant d'un PIB és deute exterior, i la resta és intern. És una càrrega molt forta per a l'activitat econòmica. D'una banda, danya la capacitat de la demanda interna per tenir un paper actiu en la recuperació. D'altra, sotmet a problemes de finançament a molts projectes empresarials que no estan tan malament com per morir.

En una situació així, una primera gran decisió d'una societat és si es fa front al pagament dels deutes o si, per contra, es declara una suspensió de pagaments, amb la corresponent renegociació del deute. Arribat el cas, fins i tot una fallida. No seria la primera vegada que succeeix, encara que per ara -només per ara- no hi ha propostes rellevants a Espanya a favor de la suspensió de pagaments. Per tant, s'entén que el desendeutament és, fins a nova ordre, el camí triat per afrontar el problema.

El desendeutament té un requisit bàsic: aconseguir una millora substancial en el comerç exterior. Per descomptat, a aquest objectiu podrien ajudar polítiques més expansives dels nostres principals socis comercials. Però aplicar reformes estructurals que millorin la productivitat dels nostres sectors exportadors és la clau essencial per dinamitzar la nostra economia, i també sembla la condició prèvia per a més suport financer europeu en el procés. A més, sense una millora de productivitat no hi ha garanties que una eventual expansió de la demanda dels nostres socis no sigui captada en gran mesura per altres economies, en un context globalitzat.

Una altra peça que pot ajudar és l'entrada de capital exterior. Com fer-ho és amb la venda d'actius (en gran part deguts). S'ha discutit ja la conveniència de, com a altres països europeus, donar facilitats legals als estrangers que volen adquirir habitatges. En aquest context, la passada setmana hem sabut que el govern alemany i l'espanyol estan treballant en promoure l'entrada de capital d'empreses alemanyes a PIMES espanyoles necessitades de finançament. No és gens estrany l'entrada de capital d'altres països en l'accionariat d'empreses espanyoles (i al revés). I es tracta d'una bona notícia, perquè pot ajudar a capitalitzar empreses amb dificultats en els mercats financers.

Però sembla que hem xocat amb Quevedo rediviu. Recordin els seus versos sobre "els alemanys, que demanen amb son i sin son". No s'entén d'una altra manera les reaccions tan adverses que ha generat aquesta iniciativa. Des de crítiques a la pèrdua d'autonomia empresarial, com si l'autonomia no s'hagués perdut quan es va apostar per creixement basat en endeutament. Fins a un castís rebuig a 'l'entrega' als alemanys a 'preu de saldo' d'empreses espanyoles. La frustració s'entén. I el ressentiment és un sentiment molt humà ... i també molt destructiu. Tant que pot portar-nos a estar pitjor del que ja estem, que no és poc.